

РАДА

ГАЗЕТА ПОЛІТИЧНА, ЕКОНОМІЧНА І ЛІТЕРАТУРНА

ВИХОДИТЬ ЩО-ДНЯ, ОКРІМ ПОНЕДІЛКІВ.

РІК СЬОМИЙ.

Адреса редакції і контори:
у Кліві Велика Підвальна вул. д. 6.

Телефон редакції 1458.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ НА РІК 1912

на рік	11 м.	10 м.	9 м.	8 м.	7 м.	6 м.	5 м.	4 м.	3 м.	2 м.	1 м.
6.	6.70	5.25	4.75	4.25	3.75	3.25	2.75	2.25	1.75	1.25	0.65

Передплата на рік можна виплачувати частками: в 2 строки: на 1 янв. 3 карб. і на 1 апр. 3 карб., в 3 стр.: на 1 янв. 2 карб., на 1 мар. 2 карб. і на 1 мая 2 р., або по 1 карб. на протязі перших шести місяців.

Ціна „Раді“ за кордон: на рік 11 р., (27 кроп 94 телери на австрійську валюту), на 1/2 року—6 р. 50 к., на 1/4 року—2 р. 75 к., на 1 м.—1 р. Коли закордонні читачі передплачують газету через пошти, то платять за газету по ціні, встановленій для передплатників в Росії.

Передплата приймається тільки з 1-го числа кожного місяця.

ЗА ЗМІНУ АДРЕСИ 30 КОП.

(При зміні неодмінно прикладати стару адресу).

Автори рукописів повинні подавати своє прізвище і адресу. Редакція може скорочувати і змінити статті; більші статті, до друку негодячі, перешлюються в редакції 3 місяці і висилаються авторам їх коптом, а дрібні замки й дописи одразу знищуються. Рукописи, на яких не зазначені умови друку, звільнюються безплатними.

З ПРИВОДУ надісланих до газети ВІРШІВ редакція не листується.

Просять авторів додержуватись правопису „Раді“.

УМОВИ ДРУКУВАННЯ ОПОВІСТОК:

ЗА РЯДОК ПЕТИТІВ, АБО ЗА ЙОГО МІСЦЕ:

перед текстом	20 коп.
після тексту	10 коп.
„сторонні повідомлення“	50 коп.

За ПЕРШИЙ РАЗ платиться в двічі.

Оповістки про пошукування праці—в Конторі редакції приймаються на льотних умовах.

ОПОВІСТКИ від окремих осіб фізичні і юридичні, що мають свої Головні контори чи Управління закордонно і скрізь в межах Російської держави за ВИМІСЛЮЮЧИМ губерній: Київської, Харківської, Херсонської, Орловської, та Подільської, окрім контори „Раді“,—приймаються тільки в ЦЕНТРАЛЬНІЙ КОНТОРІ ОБ'ЯВЛЕНІЙ ТОРГ. ДОМА Л. К. МЕТЦЛІВ і Ко. Москва, Мясниця, дову Ситова та в ОТДІЛАХ ТОГО Т.Д.: „в Петербурзі“, Морська 11 Варшава, —Маршалковська 130; Вільно, —Больша 35; Лодзь—Петровська 1 Париж, —8, площ. Барна“

Приймається передплата

на 1912 рік

на українську газету

„РАДА“

РІК ВИДАННЯ СЬОМИЙ.

Газета політична, економічна і літературна.

Виходить у Кліві щодня окрім понеділів і днів після великих свят.

„Рада“ має широку програму, як звичайні великі політичні газети: дає огляди життя політичного, громадського, економічного на Україні, в Росії і закордоном; друкує фельетони, а також статті критичні і твори красного письменства.

До СПІВРІВНІЦТВА в „РАДІ“ запрошено визначніші літературні і наукові сили.

„Рада“ має ВЛАСНИХ кореспондентів в Державній Думі, в Державній Раді, а також в політичних центрах Європи, в Лондоні, в Парижі, в Римі, в Мюнхені, у Відні, в Празі, у Львові, в Чернівцях і в усіх визначніших містах України по цей і по той бік кордону.

Ціна „РАДИ“ з приставкою і пересилкою в Росії:

на рік	11 м.	10 м.	9 м.	8 м.	7 м.	6 м.	5 м.	4 м.	3 м.	2 м.	1 м.
6.	5.70	5.25	4.75	4.25	3.75	3.25	2.75	2.25	1.75	1.25	0.65

Передплату на рік можна виплачувати частками в такі строки: на 1 янв. 3 карб. і на 1 апр. 3 карб.; в 3 строки: на 1 янв. 2 карб., на 1 марта 2 карб. і на 1 мая 2 карб., або по 1 карб. щомісяця впродовж першого півріччя.

Пробні №№—**безплатно.**

Всім передплатникам, що виплатять **ЩЕ ШІСТЬ РУБЛІВ** буде вислано

„Словник української мови“

Зібраний редакцією журн. „Київська Старина“, премірований Рос. Акад. Наук і виданий під редакцією і з доповненнями Б. ГРИНЧЕНКА, в 4-х великих томах. В книгарнях словник цей продається по 8 карб., без пересилки.

ЗМІНА АДРЕСИ—30 к., артистам і учням всіх шкіл—**БЕЗПЛАТНО.**

Адреса редакції і головної контори: у Кліві, Велика Підвальна вул. д. 6, біля Золотих Воріт. Телефон 1458.

Передплата на „Раді“ на таких-же самих умовах, що і в конторі, приймається: у Кліві: 1) в „Українській книгарні“, Безаківська 8, 2) в Книгарні „Д.-Н. В.“, В.-Володимирська 28, і 3) в Книгарні Череповського, Фундулівська 14) в крамницях „Час“, Театральна пл. 48; у Варшаві в Гр. Степури; в Одесі в крамницях Литвиненка і в україн. книгарні „Діло“, Кошня, 11; в Катеринославі—Книгарня Лозинської, Проспект; в Мезітополі—Межова, 1; в Євпаторії—Д. Залізняк; в Полтаві—Книгарня Марквичка, бульвар Котляровського; в Петербурзі—Книгарня Волзь; в Харківі—Українська Книгарня, Рибна.

Редактор В. Яновський. Видавець Б. Чикаленко.

Літній театр Київського Нупецького Зібрання.

Трупа українських артистів М. САДОВСЬКОГО.
Сьогодні, 23-го травня (май) виставлено **Хвороба** на 3 а. Самійлака і Володимира.
II. Концертний відділ і українські народні танки.
Завтра, **Бурлака** на 5 а. Карпенко-Карого. Квитки продаються з 11 год. ранку до 2-х год. і від 6 до 11 год. вечора. Початок у 8 1/2 год. вечора.
Особи, що вряда квитки в театр, за вхід в сад не платять.
Відповідальн. режисер М. Садовський.

Видавництво „ЧАС“ у Кліві.

Тільки що одержані з закордону, продаються по всіх кращих книгарнях та крамницях **НОВІ АРТИСТИЧНІ ЛІСТІВКИ:**

А. ДРУГА СЕРІЯ:

- Мазюки до українських народних пісень артиста-малюра А. ЖДАХИ:
- №№ 11. Три сестриці.
- 13. Очерет дубо гуде.
- 15. Ой у полі мотала.
- 17. Шаптеєсі сірі воли.
- 19. Ой ти дівчино.
- 12. Ой на горі огонь горить.
- 14. Ой на горі та жінці жуть.
- 16. Стоїть явір над водою.
- 18. Добрий—вечір тобі зезона ліброва.
- 20. Бондарівна.

Б. ТРЕТЯ СЕРІЯ.

- Мазюки артиста-малюра А. ЖДАХИ:
- №№ 21. Козак (танець).
- 23. Зустріч Гордія Грива з гайдамацким ватажком.
- 25. На ярмарку у Шаргороді.
- 27. Погроза Гната Гоголю.
- В. Мотиви українського орнаменту артиста-малюра М. ДЯЧЕНКА.
- 22. Ой біда, біда чайці небозі.
- 24. В битий дорозі“.
- 26. Подія між Джурином і Боровкою.
- 28. Похорони Грива.
- 28. Похорони Грива.

Перша серія 10 сюжетів. **Крамниця „ЧАС“**, Клів, ВЕЛИКА-ВОЛОДИМИРСЬКА, ЧИСЛО 53. 3-286-2

В книгарні „Київська Старина“ БЕЗАКІВСЬКА, 8.

Продаються такі книжки по українознавству:

- 1) Грушевський М.—Українізм в Росії, его заповіді і нужди . . . 25 к.
 - 2) —Освобождение России и Украинский вопрос . . . 1 р.
 - 3) Сфремов С.—Национальное питання в Норвегии . . . 15 к.
 - 4) Архив М. Ілюстрована історія України, друге видання . . . 2 р. 60 к.
 - 5) Сфремов С.—Історія українського народу, два томи . . . 3 р.
 - 6) Шелухин С. Гоголь і малорусское общество . . . 25 к.
 - 7) Грушевський М. Ілюстрована історія України . . . 2 р.
 - 8) Про батька козацького Б. Хмельницького вид „Зану“ . . . 25 к.
 - 9) Драгоманов. Швейцарська спілка . . . 10 к.
 - 10) —Политическія сочиненія і т. . . 2 р. 50 к.
 - 11) Г. Н. Ідея федерализації у декартистів . . . 10 к.
 - 12) Порш М. Про автономію України . . . 15 к.
 - 13) Сфремов С. Історія Українського письменства . . . 2 р.
 - 14) —Між двома душами . . . 5 к.
 - 15) Грушевський М. З сучасної української літератури . . . 80 к.
 - 16) Сфремов С. Южная Русь два тома . . . 4 р.
 - 17) „Объ отъѣздѣ стѣпной малорусскаго печатнаго слова“ . . . 25 к.
 - 18) Гринченко Б. Тяжкія шляхи . . . 15 к.
 - 19) —Якої нам треба школи . . . 4 к.
 - 20) —На безпросвітному пути . . . 25 к.
 - 21) —Укр. учителя й школи . . . 4 к.
 - 22) Сфремов С. З громадського життя . . . 20 к.
 - 23) Грушевський М. З біжучої хвилі . . . 50 к.
 - 24) —Про україн. мову й школу . . . 10 к.
 - 25) —Национальный рух на Україні XVI—XVII . . . 1 р. 35 к.
 - 26) П. Понятенко. Культура, націоналізм та асиміляція . . . 20 к.
- 15-287-2

Ще один знівечений законопроект.

Скільки вже тих знівечених законопроектів лежить на совісті третьої Думи—того й на воловій шкурі не списати. Ще ціми днями Дума показала зразок „ковальської роботи“, ухваливши законопроект про всеобщую освіту в редакції „согласительної комісії“. Тепер маємо ще один зразок такої роботи й ще один знівечений законопроект—про місцевий суд.

Согласительна комісія поставила до цього мгнонційного законопроекту так як тільки можуть ставитись реакційні члени Державної Ради до кожної спроби внести промінь законности й світла в народне життя. А законопроект цей справді був мгнонційним, бо в початковій його редакції він обіцяв селянській людині і більш-менш незалежний суд і можливість користуватись при судових однак рідною та зрозумілою мовою. Останній пункт мав особливо велике значіння для української людности, яка тепер тільки збогачує скарбницю судових анекдотів, бо часто-густо не розуміє мови коронного суду, а коронний суд не розуміє її мови.

Та всіх „уривляла“ согласительна комісія. Даремне ходили селяне-депутати обивати пороги у можновладних панів, даремне прохали вони прискорити затвердження законопроектів про волосне земство й місцевий суд. Процес обміркування законопроектів справді прискорено, але не на користь селянській справі це вийшло. Всіх „уривляла“ согласительна комісія. Зникла з законопроекту про місцевий суд виборність суддів, зник і пункт про вільне користування місцевими мовами в суді. Согласительна комісія дуже погемблявала законопроект, а Дума прибрала й ще поправила його карбою. І тепер од законопроекту про місцевий суд зосталась сама тільки обгортка, як ото буває, що папери лесь зникають, а зостається обгортка з написом „Діло“.

Для зрозуміння психології думської більшости, що тепер так ганебно плететься в хвості согласительної комісії, дуже багатий і цікавий матеріал дає остання промова октябристського лідера Гучкова. Уже не перший раз цей політик виступав в Думі з апологією „приватної освідомлености“. Цього разу він також пояснив недостойну тактику думської більшости і тим, що ні на що ліпше не можна сподіватись. „Беріть, що дають,—казав Гучков,—бо коли домагались більшого, то й цього не дадуть“. Це типова купецька психологія, пристосована до державних справ. Коли з-поміж купців хто-небудь збанкрутує, Гучковий також ретують: „беріть по пятакові за робованець, більше не дістанете“. Але

що личить купцеві, те не личить державному діячеві. Одне, так вже нещасливо склалось для Росії обставини, що купці займаються у нас політикою, а політичним діячам доводиться займатись комерцією.

А з результату маємо знов ілюстрацію до того українського анекдоту, як коваль почав одному чоловікові лемш кувати, а скував пшик. Скільки ж то таких пшиків ще буде, поки третя Дума скінчить своє безславне життіння!

З правого табору.

Голосний колись—не так фантастичними мільонами, як реальною ласкою адміністрації—союз руського народа“, адегати зовсім зав'яз уже на пні. Вудючній перше партійній з'їзді тепер виродились в порожне базиланья кількох десятків недогадливих людей, що мають ще найвизнь признаватися до союзу. Репта розтклась хто куди, здебільшого до нових героїв нашого часу, націоналістів, які виробили собі гучкішу тактику, ніж уперті, неповоротні взагалі союзники. Та й самі союзники вже не такі стали, як були. Життя пройшло вже поуз них, і вони тепер даремно обертаються з своїми смарними благами, куди слід: на їх просто не звертають уваги. Коли-не-коли кинуть їм однішого, щоб не навалили,—напр. генеральського чина д. Пурішкевича,—але дієного впливу коренні, справжні союзники вже побудував на користь політичних хамелеонів новшого зрака.

Певна річ, що не зовсім не свідчить про якийсь поворот у політиці, Хамелеони політичні мінюють назву, шкуру, барву та не мінюють душі, і нема підстав думати, щоб „его пресходительство“ Пурішкевич інакше поведовив в думській кафедрі, ніж провело Пурішкевич. Вся права частина російського громадянства аж до октябризму визнається досить однаковою чорною окраскою і як не називай її—справа од того не мінюється. Однакова „міністропослушность“, однаковий нахил до „тёмних грошей“ та скандалів, однакове невміння просто глянути в вічі дійности і перевага особистих мотивів у громадських справах—ось що визначає усіх правих, од союзників до октябристів. Союзники, націоналіст, октябрист—так зрослися між собою, що загризлись на особистому ґрунті, все ж таки йдуть разом, коли побачать, що їхній інтересам загрожує з боку яка-небудь небезпека. І передвборчі комбінації це як найкраще доводять, бо чорний блок і на майбутніх виборах буде такий самий своїм складом, як і на попередніх. Хіба може ще прибавитись якийсь

Видавництво „Дзвін“

- 1) „Дзвін“ збірник I. Ц. I р. 10 к.
 - 2) Леся Українка. Твори том I. Ц. I р. 20 коп.
 - 3) В. Винниченко. Твори книга IV. Ц. I р.
 - 4) М. Вороний. Ліричні поезії. I Ц. 80 к.
 - 5) Дзвін, збірник II (готує до друку).
 - 6) В. Винниченко. Віда машини. Опов. Ц. 8 к.
 - 7) Про ліхи пошести та як боротися з ними. Ц. 10 к.
 - 8) С. Тодосієно. Розмова про школу. Ц. 4 к.
 - 9) С. Подольний. Українець за кордоном і мандарина в мивуде. Ц. 6 к.
 - 10) Б. Лазаревський. Святий город оповідання (друкується).
- Головний склад всіх видань в книгарні Літер. Наукового Вісти. Клів, В.-Володимирська 28. 6-270-6

У ХАРЬКОВІ

передплачувати „РАДУ“ на таких-же умовах, як і в конторі газети, можна в „Українській книгарні“. Рибна 25. Там-же можна купувати Раді у окремих №№-ми.

В ЄЛИСАВЕТІ

(Єлисаветград) передплачувати і купувати в роздріб „Раді“ на таких-же умовах як і в конторі газети, можна в українській книгарні (Дворцова вул. д. Соколовська). Книгарня приймає передплату також на інші укр. видання. Є великий вибір українськ. книжок.

Українці у Відні.

Опреділити число українців у Відні досить трудно; результати останнього перепису людности в деталях ще невідомі та й покладатись на них не можна, бо чисельність кожного із славянських племен безперечно буде зменшена на користь німців. У великій разі українців тут пробуєва багато тисяч людей. Але тільки незначна їх частина живе тут стадо. Найчисленнішу групу українства у Відні складають безперечно робітники. Більшість їх то некваліфіковані робітники, що працюють на фабриках цегли, та заняті чорною роботою при будівлі каменяць і т. ин. Ця група лишається у Відні так довго, скільки вистачить роботи і в громадським життю віденського українства не бере майже жадної участі. На довгий час лишається у Відні українські ремісники, але осідають тут на звиче головним чином ті, що зявляється тут і не хочуть вже з родиною переноситись до Галичини. Більшість же ремісників, вправившись добре в своїм ремеслі, за скільки років повертається додому.

Таким же текучим елементом є у Відні і українські жовнири. Тут завжди стоять два полки, що складаються майже виключно з українців і багато їх розсіяно по наших військових частях.

Не на довгий час лишаються у Відні і українські студенти. Велика частина їх вчиться в університеті і число їх тут зросло особливо після відомої сенсеції українських студентів у львівського університету. Багато українських студентів ходять і до вищої агрономічної школи. Розва-

І-ша ЗУБНА лікарня.
ПРИ ЛІКАРНІ
Прорізна 10. ХИРУРГ.
Спеці-
яльна
л. № 16 Михайлівська. Пораз 50 к. Пр.:
10—2 дв. та. 1—9 веч. Од 5—7 веч.завідуюч.
лічоби. Д-р Гольдберг, приймає у себе № 16.
В. Васильківська.

У Херсоні
книжно-газетний
Початок“ (Рішель-
євська
вул., почт. ящ. № 44). Приймає передплату на
„Раді“ по цінах редакції з виплатом на-
вист щомісячним.
Тут же всі новини української літератури.

ток української торгівлі в Галичській окривився до того, що українські студенти почали вписуватися і до торговельної академії. Процент студентів українців в Росії тут зовсім незначний, просто зникаючий, хоч студентів в півдня Росії досить багато, але то все українські євреї російської культури.

Стало мешкають у Відні українські урядовці, що служать тут по всяких канцеляриях, але більшість їх все-ж таки тісно звязана з українськими провінціями.

Загалом Відень для австрійських українців властиво каюча а тим самим, що Петербург і Москва для російських українців а тою ріжницею, що Відень ассимилює українців безмірно менше ніж російські столиці і дає їм більше культурних вартостей і не тільки через те, що німецький світ їх більше має, а головним чином через те, що ассимиляція зваше по нороду культуру ассимилюваного народу хоч і може ніколи повисити культуру тих одилиць, що ассимилюються.

Доброю охороною проти ассимиляції служать тут українські товариства. Українські робітники гуртуються тут в соціал-демократичним товаристві „Поступу“. В вечірній вечером можна почути в помешканні товариства відчит про якусь актуальне питання робітничого життя. А після того робітничтво бавиться співами і танцями, літом до сього приєднуються і товариські прогулянки в чудових околицях Відня. Часто можна бачити в товаристві „Поступу“ і українських жовнірів; хоч вчашати до соціалістичних товариств їм суворо заборонено. І дивлячись на українського жовніра в австрійським мундирі мимо волі думаєш, що трагічна доля нації, розбитої поміж двома державами. Більш ріжкоманітний склад має товариство „Родина“, тут можна побачити і дрібного урядовця і служницю, і робітника і студента. Взагалі той поділ на верстви освічених і неосвічених, що так різко передернений в Росії, в Європі так дуже не помітний і то через багато причин, про які тут не місце говорити. Верхи українського громадянства у Відні гуртуються в „Кружку земляків“, се гурток, коли не самих українських генералів, то в усяким разі людей, що стоять на вищих щаблях суспільної драбини. Життя сього гуртка виявляється в декількох раутах на рік, на які треба приходити в убраннях, зазначених в запрошенню.

Українське студентство гуртується в академізичнім товаристві „Січ“, адреса якого була недавно подана в „Раді“. Се одне з найстаріших академічних товариств, сильне своїми національними традиціями і славно іменами тих українських діячів, котрі до нього колись належали.

Товариство має досить велике помешкання в досить доброю бібліотекою і читальнею, де можна знайти всі більші українські часописи і журнали. Члени товариства знаходяться в тісній звязку а життям українських провінцій і живо відслідкуються на всі важніші події в краю. Всі українські товариства Відня єднаються на нейтральнім ґрунті заснованої перед декількома місяцями „Віденської Провіт“, яка вже має невеличку українську школу, куди вчашають декілько десятків дітей віденських українців. Ця „Провіт“, що є гарним доказом живучости українського елементу на чужині, не обмежує своєї діяльності вузько просвітними завданнями, але детально про її діяльність розкажу иншим разом. Жит-

тя-ж цілого українського громадянства у Відні хоч і має безперечно деякі негативні риси, але може дати багато добрих зразків для інших українських колоній. І російським українцям, яким доведеться може бути у Відні, варто-б придивитися ближче до життя віденської української колонії.

Відень,
25 мая 1912 р.

ДЕРЖАВНА ДУМА.

Засідання 21-го мая.

Головою Родзянко.
В ложі міністрів—міністр юстиції. Обмірковуються далі доклад согласительной комісії по законопроектів про реорганізацію місцевого суду.

На черзі—голосування виключених Д. Радю статей про те, щоб в мирових установках місцевостей, де більшість населення не розуміє російської мови, особам, що беруть участь в справі, коли вони не розуміють російської мови, дозволяється подавати скарги, заяви і прохання на рідній мові; особам же, що приводяться до присяги, коли вони захотять цього, дозволяється брати й присягу на рідній мові.

Статті вивчено більшістю 180 голосів проти 82.

Багато статей приймається без обговорень, згідно з докладом согласительной комісії.

Дебати викликає ст. 17, про голову мирового а'яду. По цій статті 11 членів комісії настоюють на тому, щоб на цю посаду призначалися голови, з члени радять, щоб голови вибирались і 6 членів радять востати виборного голову тільки в Петербурзі, Москві, Харкові, Саратові, Кішнінові, Одесі й Казані.

Валотіровкою приймається дума 11-ти членів і, як примітка,—особливо дума 6 чл.

Головою Волконский.

Пункт 5-ий, а також і всі дальші статті приймаються в редакції согласительной комісії.

По мотивам голосування граф Уваров, од імені прогресивців, Родичев, од калетів і Парчевский од польського кола заявляють, що вони „будуть проти законопроекта цілком“.

Законопроект приймається більшістю 150 голосів проти 63.

Обмірковуються далі побажання Ермолова про те, щоб уряд негайно звив заходів до боротьби з хуліганством по селах і містечках.

Гумльєн висловлюється проти побажання, вчашачи в ньому тільки глузування над селянством а збільшення стражників.

Родичев тієї думки, що тільки правильно в'організований суд може бути могутнім способом для виховання правового почуття в державі.

Росія дісно багато терпить од хуліганства, але це результат нікового деспотизму і сваволі, що розбестили і розбещують русский народ.

Після промови Гучкова, що висловився теж проти цього побажання, Ермолов зіймає своє побажання.

Оголошується формула октябристів про те, щоб реформу місцевого суду було введено в силу яко мота скорше.

Формулу октябристів прийнято. Розглядання реформи місцевого суду скінчилося.

Черницький, докладаючи висновок согласительной комісії по законопроекті про розширення прав жєнщин в судашнів, вказує, що согласительная комісія одноголосно прийняла за-

конопроект в редакції Державної Ради і просить Думу також одноголосно ухвалити цей законопроект, якого руська жєнщина чекала рівно сто років. (Оплезки).

Законопроект приймається згідно з висновком согласительной комісії.

Ковалевский докладає висновок согласительной комісії по законопроектів про введення загальної початкової освіти. Більшість комісії висловила за фєкцією кредиту 9 мил. карб на загальну освіту а паралельним асигнуванням на школи духовного відомства півтора мил. карб. Меншість комісії висловила тільки за асигнування по обрахункові міністерства народньої освіти 9 мил. карб. для проведення загальної освіти.

Далі меншість встановляє 10-літній строк для введення загальної освіти, обмежуючись, між иншим, тільки однією європейською Росією.

Вільшість комісії ніякого строку не виставляє.

Що ж до суперечок а приводу питання про парафіяльні школи, то вони прохальть через усі розділи правила про шкільну сіть.

Докладчик вказує, що в Думу було внесено проєкт про асигнування тільки по обрахункові міністерства народньої освіти. Введенням же нових кредитів по обрахункові найвшат, синоду утворюється новий проєкт, якого вижта палата ще не розглядала. При всьому бажанні забезпечити учитель перк-парафіяльних шкіл однаково з земськими, меншість комісії визнада потрібним виділити питання про п.-параф. школи, а тим, щоб духовенство розробило його само і внесло об'рунтований законопроект про кредит на церковно-парафіяльні школи.

Законопроект приймається в редакції меншости комісії.

Черницький докладає висновок согласительной комісії по законопроектів про право „застройки“.

Законопроект приймається без обговорень, більшістю голосів.

Державна Рада.

Засідання 21 мая.

Головою Акімов.

Приймаються видаткові обрахунки міністерства торгів, торгів і промисловости і головного управління землеустроїства. Деякі зміни внесено тільки в обрахунку управління залізницями, в якому Рада по 14 параграфам збільшила скорочені Думою кредити на суму 2.642.245 карб.

При переході до остатейного обміркування обрахунків, Рада приймає ряд побажань по обрахункові ріжчово департаменту і по обрахункові одділу сєльської економії.

На черзі—розглядання видаткового обрахунку військового відомства.

Видатки військового відомства прийнято, згідно з висновком Думи, в усіх часах обрахунку, крім обрахунку головного інтендантського управління, який збільшено на 1.400.000 карб. проти проєкта Думи.

ПО РОСІІ.

— Тюрємні курси. Міністерство юстиції внесло в Державну Думу законопроект про заснування при головному управлінні тюрємних курсів. Завдання курсів—підготовка тюрємних служаших. На курси будуть послаті осіб, що мають штатні посади при тюрємному відомстві. На курсах будуть навчати: основи уголовного права, учення про кари, елементарні в-

домости із психології та психопатології, основи державного ладу в Росії і врешті відомости по ріжким питанням тюрємного управління і господарства вкупі а практичними роботами. Крім того міністерство юстиції вносить в Думу законопроекти про державну допомогу товариствам, що піклуються за увільнених із тюрєм, про заснування школи для підготовки кандидатів на посади старших надзирательів в Петербурзі і школи для підготовки кандидаток на посади тюрємних надзирательиць в Москві. („Р. В.“)

— Антиалкогольний інститут. В найближчому засіданні ради міністрів будуть обговорювати питання про штаті антиалкогольного інституту, якого заснував академик В. М. Вехтеров, і на який частину видатків вваля на себе міністерство фінансів. З приводу питання про інститут між відомствами повстали непорозуміння. Міністерство фінансів вимагає, щоб інститут був під владою того відомства, од якого залежить горьчичана монополія. Міністерство-ж внутрішніх справ визнає, що антиалкогольний інститут повинен бути під його владою, як і експериментальний інститут, абор, врешті, під владою міністерства народньої освіти. В останньому випадку, на думку міністерства внутрішніх справ, антиалкогольний інститут повинен бути звязаним а однією з вищих шкіл—університетом, або психоневрологічним інститутом. З такою думкою згодився і міністр народньої освіти. („Рчь“)

— Тифліський університет. Кавказький намістник подав в раду міністрів своє міркування про заснування вищої школи в Тифлісі. Намістник повідомляє, що жертв на кавказьку вищу школу уже зібрано більше 2-х мільйонів карбованців. На ці гроші можна вже збудувати вищу школу, а на одержування школи, як можна сподіватися, ще будуть надходити жертви. Намістник зазначає, що вища школа на Кавказі зробить велику послугу в справі закріплення на Кавказі російської державности: через цю вищу школу кавказьке населення буде прилучатися до російської культури. („У. Р.“)

— З'їзд діячів по взаємному страхуванню робітників од нещасних випадків закінчився в Петербурзі 19 мая. На з'їзді брали участь представники товариства фабрикантів і заводчиків, ради з'їзді об'єднаної промисловости і інших промислових організацій. На з'їзді обговорювали питання, що торкаються обов'язкового страхування робітників, яке незабаром мають ввести в Росії. Намітили 9 районних отрохових товариств в Москві, в Петербурзі, Рязі, Кізі, Харкові, Одесі, Баку і на Уралі. Для розробки інших питань, які мають звязок із введенням страхування мають на увазі заснувати при раді з'їзді представників промисловости і торгів особливий комітет під предіседательством члена Державної Ради Яєвоніського. („Рчь“)

— Діяльність землеустроїтельних комісій. За п'ять років діяльності землеустроїтельної комісії визначили межі і зняли плани для 80431 громади а 1.170.294 дворів (10,775,985 десятин). 25,159 громад прийняли проєкти-плани для 891,032 дворів—8,067,039 десятин. Із цього числа 5,258,178 десятин розбиті на хуторі і одрубі для 523,408 хазяїв. На 2,808,859 десятинах зроблено поділ великих громад. — Всімі звістия. Директор народніх шкіл Євасьєвський губ. вказав воим учителям відвідних йому-шкіл не постачати відомостей про директор-

ські розпорядження до газет, а також не писати в газети кореспонденцій по педагогічним питанням, і обіщав вивуляти в цьому брати до одповідальности.

— Ціми днями у Флорішевський монастир привезли залізні віконниці й двері, якими будуть забавити нашіч а надвору келію Іліодорова. („В. В.“)

— Міністерство народньої освіти має на думці змінити заведену статутом 1884 року гонорарну систему плати професорам університетів. Замість теперішньої системи будуть заведені фіксіровані оклади жалувания. („Н. В.“)

Галицький Фельетон.

Польська арифметика.
Галицькі поляки, як відомо нашим читачам а львівських кореспондентів, опинилися в становищі гоголівського городничого, котрий справляв свої імення дачі на рік: на Антона й на Онопрія.

Галицькі поляки оце вдруге вже, на протязі 28 літ, справляють імення або той, мовляв, ювілей Львівського університету: року Божого 1884-го вони святкували 100-літній ювілей, а року Божого 1912-го—250-літній.

Така угада до святкування імення і в Антона Антоновича Сквозника-Дмухановського й у поляків, власне, виходить з одного джерела: а не нажерливої пельки та великої дбайливости про свої особисті інтереси.

Тільки що до широти й порядности у вчашках мусимо віддати преферанс лєвабунтному Антонові Антоновичу, й він не дарма казав якусь своєю дружиною:

— Я сам, душко, порядна людина!

Галицькі поляки карбо не зможуть, не поєміють про себе сказати.

Антон Антонович людина проста, щира.

Він, одбираючи хабарники, не дозволяв та й у вдачі своїй не мав якихось премудрих крутифта, а просто казав купцеві:

— Це в тебе гарна штука: сьогодні Онопрія, то однеси це мені додому, як подарунок на імення.

Більш нічого.

Галицький же поляк, маючи велике бажання одібрати собі таку „штучку“, як Львівський університет, у довиче й потиме володіння, висаду перед усім світом таку арифметику, перед якою знамените „дважды-два—стєвариновая зв'язка“ зовсім ховається.

Наприклад: всякий, хто й у семинарії не вчився, знає, що коли року 1884-го святкувало 100-літній ювілей університету, то за-для святкування 250-літнього треба перечекати ні більш, ні менш, як 150 років, на 1912—1884—тільки 28.

Так говорять проста, але всім світом визвана, арифметика.

А в галицьких поляків виходить ось що:

1912
—1884
=150.

Помиляк по звичайній арифметиці на 122 роки, а по польській—нема ніякого крутифта; все вірно до останньої хвилиночки.

Таку чудернацьку арифметику вгадано, бачте, за для того, щоб перед усім ученим світом довести, що й на Онопрія поляк іменник.

Забувши, що 28 років тому вони справляли вже Антона, се-б то 100

„Літературно-Науковий Вістник.“

(Київськ).

Замітки М. Євшана „Богдан Залєський і Україна“ (ка. II) викликала велика праця польського вченого Йосіпа Трєтяка про життя і поезію Залєського. Судячи по датах та примітці, праця Трєтяка має бути розміром дуже велика (500 сторінок), але а довший скремнями висновками; бесісостемні уваги М. Євшана вваля всього 7 сторінок, але висновки як великі, так і швидкі. На цей раз після Шашкевича на черзі стоїть Богдан Залєський а нагоди 25-тих роковин смерті. Метод у д. Євшана звичайний: коли люде в приводу якоїсь ріжничі сказали пару добрих слів за якогось небижчика, цього досить, щоб М. Євшан цього самого небижчика знаєвандів і доводив, що небижчик був собі плхутка, а ті, до його згадали роблять великий злочин перед будучістю України. Коли-б спроба М. Євшана,—трипати дїячами минулого так, щоб в них дух і пірря летіло—мали де-яке фактичне оправдання і засновувались на тлі широкої історичної картини, ну, а дам довелоса-б рахуватись і може прийняти в нашій історично-літературній пованті а знання де-які корективні. Але коли д. Євшан виходить а творів, наприклад, М. Шашкевича одні віршики, безиретивний і беззвинний, який міг бути висловом тільки хвилевого настрою поета і, очевидно, ніякої задержки нашому владому національному рухові XIX віку не міг арозбачити, і цим віршиком ілюструє своє апріорне зневажливе розуміння вартости поета, то вже тут знати шчучаюсть будови акту обвинування (до речі,—в історично-літературних студіях треба як мого менше обвинуванати і яко мого краще встановляти факти). Як такі

„студії“ не імпонують зразу. Їх ілюзорна вірність розливається дуже швидко від якогось дрібного факту, добутого дібною студією історика. Так М. Євшан натася на Шашкевича за вірш: „Русини а си зроду, тим ся величаю... голубия си вятку, думку знепівано“ і т. д., а М. Воляк півниче довів, що нема основи приписувати по річ Шашкевичу.

Чи а у нас культ Богдана Залєського? Чи хто уважає його за посліднього свідомого українця? Основа його українофільства висячена давно; представників „української школи“ в польській літературі так і наивають представниками української школи, розуміючи під цим не їх українство, а українофільство чи вірніше козакофільство і народні мотиви в тії тільки мірі, наскільки вони відповідали романтичним настроям польського шляхетства. З виглядом повергателя кумирів д. Євшан каже: „Про українцям Залєського можна говорити о стільки, о скільки він співав про українську природу і свої дитячі спомини, і з скарбниці устної словесности, людських переказів та традиції бере теми до своїх пісень“.

С. Бфремов і виразніше і ширше висловився про вартість цього українкофільства („Іст. укр. писем“, ст. 212). В. Правобережель „Рада“, 1911, ч. 292) теж ввазав на неясне розуміння минувшини і духа народнього, значить нічого й спаняти когось від „тедячого захвату“ од Залєського. Залєський був поляком-патріотом, а цим не ховався і нема чого картати його за польський патріотизм. Коли Залєський похваляв Хмельницького за хоробрість в боротьбі а поляками, то а нашого боку буде грубою натажкою зазідрати свідомість цієї похвали і розводити щось таке, віба Залєський якийсь чомусь „вабуа“ свій ідеал козацько-польської вгоди. Що патріотизм Залєського—тільки частина за-

гально-польського патріотизму в цьому нема чого так гариче завирати, бо а дим аське агожується; а що про нього більше говорять ніж про інших українофільів, то винні не сліпі критики, а сам Залєський, як талановитий поет. І що за нещасний нахил тиснувся в однині двері! В результаті статті М. Євшана, не даючи ні слова нового про Залєського; не дає ввазати нічого ясного про цього поета, не знають ніяк а працею Трєтяка, ні з думками критиків і істориків літератури. Замість огню хоч би й Герострата, сама вода і то дуже слабка сила.

На теми західно європейських літератур маємо статтю Ю. Сіроу „Чарльз Дікенс“ (3 нагоди століття його уродін, 1812—1912) в кн. II, та М. Євшана „Гайрич фон Клейст і німецька література“ в кн. III.

„Історіософія Канта“ В. Панейка (кн. I) знайомить а одною розвідкою по філософії історії Канта і вказує на основну рису історичного ідеалізму,—віру в поступ, якого немишчости логично довести не можна. Цю цікаву замітку В. Панейка треба поставити в звязок з иншими статтями в „Л.Н.В.“, що знайомлять а сучасним нахилом філософії до ідеалізму. („Новий ідеалізм Айвєна“, „Вергасєн і романтизм в думанню“).

Оглядові руї Вакоти присвячено нарис К. Шароцького,—„На руїнах Бикотині“ (3 подорожєж і вражєнє) в кн. I. Автор дає тут тільки побіжний начерк бакотської старовини, показуючи велике її значіння для історії української та історії мистецтва і заохочуючи тим вчених до дослідів на місці. Уваги д. Шароцького дісно дуже зацікавлюють, напр., те, що він знайшов елементи, характеристичні для Ренесансу, в образів Пречисті Діви XIV віку і в окремії розвідці обіцає показати, що „Україна дісно в деяких випадках випережала ренесанс у

штупці“.

Нариси М. Залєзника під заголовком „Головні федерації сучасного світа“, на цей раз переходять в кн. I, II і III до „Оглядоченя Держав Північної Америки“. Розділи такі: I. Історичний варієт. II. Загальна характеристика федераційної конституції 1787 р. III. Виконавча власть федерації: президент і міністри. IV. Американський Сенат. V. Американська палата представників. VI. Державна, як основна одиниця американської федерації.

Доклад, читаний М. Поршем на загальних зборах Українського Наукового т-ва і відомий коротко чашчам „Ради“, а'являється в II—III кн., в повному вигляді, ілюстрований статистичними таблицями, під заголовком „Відносини України до інших районів Росії на робітничому ринку на основі матеріалів першого осєлодного перепису“. Це солідна праця на основі видань центрального статистичного комітету. В першому розділі автор висяє загальний склад людности, в другому встановлює число робітників, місцевих і зайшлих, їх процентове відомєння; в третьому-кількість іміграції робітничої а окремих районах; в четвертому—еміграція а України; в п'ятому—поділ робітництва по підприємствах; в шостому—бальше робітничої іміграції а иншими районами; в сьомому—висоєвки. Висоєвки автора а аналізу економічних відносин на ґрунті робітничого ринку дуже поважні і навчальні. Виходить, що Україна користується переважно своїми робітниками, являючи ввагаючи образ економічної (як і етнографічної) та антропологічної, до речі) єдности. Зв'язок а иншими районами виявляється в тому, що Україна від Великої Росії, Литви, Польщі і Північного Заходу приймає робітничу іміграцію, сама-ж посилає найбільше робітників в українсько-російський район, Сибір, Кав-

каз і Середню Азію. Більший приплив робітництва а чужих краях позбавляє Україну чималого сум заробітної плати, яка одсидється заробітчанами в своїй краї, посилає ввагалі заробітну плату а справляє розділ чинника денационалізації; але розміри цих невідомих бовів еміграції поки що відомого невеликі і при зрості місцевого капіталістичного господарства, національної самовідомости та робітничої солідарности будуть ще менші. Інтенсивна еміграція в українсько-російський район показує на поширення української території; важно і те, що українська еміграція „не розпоршується“, а купчиться в невеличкі українських острівців серед чужої людности. Саме важне на думку автора те, що економічні відносини на ґрунті робітничої еміграції показують зріст капіталізму на Україні, що треба вважати—фактом, найважнішим і найірадієшим з національного погляду. „Являються матеріальною основою національно культурного розвитку українського народу, цей швидкий розвиток капіталізму в нашому народному господарстві стане великою противидимою силою всім шкідливим впливам робітничої еміграції а чужих краях... Так воно має бути, тепер же а праці автора в „Раді“ яєно, що опедіально величурська робітнича еміграція, незначна що до кількости і дуже низька що до культурного рівня, не може робити тих денационалізуючих впливів, на які так натаскає П. Струве. До речі буде зазначити, що виступові П. Струве буде присвячено в „Л.Н.В.“ в V кн. статтю М. Порша, тому коли автор широко говоритиме на цю тему, треба сподіватися цікавих уваг на „економіку“ д. Струве.

На основі „Краткого очерка діятельности Управления по дьльаш земського хозяйства Подольской губернии за період 1904—1910 г. г.“ нашоано

роковини заснування Львівського університету царем Йосипом II (1784) для всієї Галицької людности, сьогодні вже перед усім світом призначається:

— Іб-60, ми й на Онопрія Іменинника, бо університет цей народився року Божого 1662-го од круля Яна Казимира.

А справді так виходить тільки, що того року було обернено вузівську колею в академію, яку, року 1784-го, цар Йосип II скасував і заснував університет.

Ми пізно б не мали навіть супроти того, коли б їм забажалося зробитися іменинниками ще й на якого-небудь Микити. Нехай собі люди розважалися!

Але річ у тім, що святкуванням удруге своїх іменин, вони хотять довести, що Львівський університет—то їхній університет, а не український. Та мало того,—коли наші земляки хотіли поли врізати та тікати з того університету, щоб заснувати у Львові свій, поляка заречували:

— Проще шана, факт святкування нами іменин на Онопрія показує, що українці не сміють зовсім заводити свого університету у Львові.

О, незабутній Антон Антонович! Тобі байдуже було до того, що там наші роблять, аби тобі добре було. Як же далеко втілю од твоєї доброти твої одумушки! Вони, як те, усім відоме, чотирьохного створіння, лежать на сні: сами не їдять і другому не дають.

Свєтлин.

Київські турки.

В Київі вже кілька років точиться „междоубою“ війна,—згада, поки що діло обходиться без кривавих гекатомб, але жертв безсмеречно єсть, хоча з одного тільки боку. Другий собі благу частку вибрав: ставити ультиматум, зазирає Дарданели і знати нічого не хоче. І найдивніше може, що такі вобовичі вчачки показує така з природи тихомирна інституція, як університет.

Справді, тихий, смирний київський університет, якого голосу навіть у наукових справах давно вже не чуємо, раптом перенявся войовничим завзяттям, позичивши його мабуть у своїх академістів, і оповістив війну Київу. При університеті, як знаємо, є ботаничний сад, гарний, тихий парк; і з давніх давніх він служив більш для опочинку звичайним киянам, ніж для наукових сироб київським жерцям науки. І нікому з того ніякого лиха не було: бігала собі по стежечках дітвора з обручачками, мирно воркувала закохана пара в тихенькому закутку, читав газету обиватель, дихаючи на дозвілі своїм повітрям. Просто іділія, та й годі!...

Але задротало на цю іділію дивитись суворим жерцем науки: сид чомусь зветься ботаничачим—і раптом та-а профанація науки: обиватель у йому газету читає! Вигнати, заперти!

Вигнали, заперли... Спершу вимагали платити в університет за читання газет у ботаничному саду. Потім скаменували і ввели квитки безплати університетові, але з платою сторожам, що зразу почали „Пузірем виглядати“. Потім і квитки скасували і браму заперли на замок, і вже зоологічний відділ виганяють. Ходить під брамою раю гриваний київський обиватель та сумно поглядає на тихий холодок у ботаничному саду. Бачить око, та...

На війні, як на війні—це звичайна вже річ. Але коли необачний турчин

запер Дарданели, то зараз знявся по вомому світі галаз, усі дипломати повстали й такі змусили капоного турчина одчиняти браму раю. Чому ж ніякого вряжіння на наших київських дипломатів не робить турецький учинюк університета.

Чому міські дипломати мовчать і лишають безборонного обивателя київського ковати порою, коли під бомом море дерев стелеться? Чому, коли на те вже пішло, не дати ученим туркам київського університету якоїсь компенсації, чи як там воно зветься в міжнародному праві?

Варту було-б міським дипломатам таки помірковувати над цим і знати способ якось помрияти університет з Київом, чи Київ з університетом. А то останьому байдуже, а киянам не а медом приходитьсь.

Р.—л.

Перед виборами.

Полтава. Цими днями тут закінчився з'їзд епархіальних братств Полтавщини. Ухвалено цілу низку резолюцій про обмеження в правах євреїв і про те, щоб духовенство брало діяльну участь в виборах в Державну Думу.

Катеринослав. Оштрафовано на 300 карбованців редактора „Южної Зари“ Єфимовича за надрукування в цій газеті одкритого листа до єпископа Атанаша в приводу його виступів на передвиборчому з'їзді націоналістів.

Холм. „Гол. Москва“ повідомляє а слів архієпископа Євлогія, що законопроект про виділення Холмщини пройде незабаром в Державній Раді і його негайно буде затвержено Віцею Владою. Таким чином, Холмщина буде перед виборами вже окремою губерсією. На неї приходитьсь два кандидати в Державну Думу: один—сучасний єдиначий, а другий—від родової населена люблянської і сідлецької губерній. Передвиборча агітація на Холмщині вже почалась. Та ж газета повідомляє далі, що ніби в грубешівському і томашівському повітах розвивається передвиборчий рух серед українців.

ПО УКРАЇНІ. У КИЇВІ.

Судова справа. Сьогодні в київській судовій палаті розглядатиметься справа буш. редактора „Літературно-Наукового Вісника“ М. Гехтера, якого обвинувачують по 6 п. 129 ст. за надрукування в кн. VII—VIII журналу за мануальні рк повісті О.Ковор-Віліньської „Скарб“. Обороняє адвокат В. В. Улянський.

Катування співробітника газет. „П. Н.“ повідомляють про такий ганебний вчинок членів „Другаваго Орла“. Співробітник цієї газети І. М. Пугач зайшов вчора в редакцію „Другаваго Орла“, щоб купити чергове число газети. Там йому газету продали, і після недовгої мирної розмови з студентом Голубевим, з яким він був знайомий, д. Пугач хотів уже йти. Довівши до прийомної, студент Голубев несподівано гукає декільком молодим людям, що невідомо відігрався всьміся, „бей, братці!“ Ті накинулись і почали бити д. Пугача. Він кинувся до дверей, але союзники, озброївшись стільцями, погнались за ним і били, поки д. Пугач вискочив на вулицю а закривавлевою головою, без брля. Тут проходив околотичний

збігом обставин. Після того московський уряд оповістив Мазепу потаємним католиком, хоч він був ширим православним, звелів проголосувати анатему тому, хто найбільше піклувався будовою і оадобою церков і манастирів; і от з одного боку річені докази мажорности і культуристости Мазепи (хоч він, за життя зовсім не був популярний), а з другого сивувані прокляття на голову благодітеля „храма сього“ під середню XVIII віку зробили те, що „з покоління в покоління росло сполучти і поважання до „великого патріота“, „великого гетьмана“, опоганеного і проклятого за те, що по своїйому розумінню хотів добра своему „малоросійському отечеству“... як історичний діяч, як ідея—він був оточений високою почесною—старшинськи, інтелігентськи і півінтелігентськи дома закреслилися портретами проклятого гетьмана і українські патріоти складали високу шану його пам'яті“. Значить героя з Мазепи зробили надмірні старання московського уряду і може робитимуть в півінтелігентських колах, коли й далі з таким нерозумним завзяттям підводатимуть під поважати мазепиства культури й безпечні прояви українського руху. Але від самого Мазепи все ж не можна відняти імені „мечената української культури і патріота свого рода“.

Хмельницького ж зовсім неадекватно виключають з реєстру „зрадників“ гетьманів, бо відомо тепер, що Хмельницький нав'язував тієї зносини а шведами і Мазепа зовсім щиро вважав себе спадкоємцем політики Богдана. Таким чином наші земляки аж з того табору гірко помиляються що до благословенного значіння прибраної собі назви—„богданівці“. Коли логічно вести демаркаційну лінію між мазепинцями і богданівцями, то до перших доведеться залічувати мільйони людей, в тім

надзиратель Ліщенко з двома невідомими. Д. Пугач звернувся до його а проханнями еласти протокол і пішов з ним в редакцію „Другаваго Орла“. Тут надзиратель Ліщенко став одмовлятися тим, що це не його участок, але потім згодився і вийшов, попросивши підождати. Не вів він вийти, як союзники знов схопились за стільці і кинулись на д. Пугача. Тому нічого не воставалося, як мершій іти. Бріль д. Пугача союзники вкинули в вікно. Коли він нахилився, щоб ваяти його, то один з невідомих, що були а пристаом Ліщенкою, так штовхнув д. Пугача в груди, що той упав на тротуар.

Виграші. На лотерей Маріївської общини милосердних сестер 5/2 пудів єрибля виграв управитель ткальської фабрики Небурчалова в г. Шуї, волод. губ., Михайло Максимович Васильєв. Художньої роботи вазі—подарунок Государині Імператриці Марії Федоровни—виграв механік твєрської мануфактури в г. Твєрі Іван Іванович Рябєв.

Новий кустарний склад. Цими днями киягиня Лопухіна одкриває в київській кустарній склад, де будуть продаватися всякі українські вироби. Склад мститиметься по В.Володимирській вл. № 39.

Київська губернска земська позичкова наса кредитну тепер 115 кооперативних товариств Катещани; а каси доєі видано 490,900 карб. на короткй час, 47,500 карб. на довший час 14,500 карб. в основний капітал. У число цих товариств входять: 59 позичкових товариств, 52 позичково-ощадних товариств, 2 товариські крамниці, одна молочарська спілка й одне товариство пасчачків. Найбільшу короткочерну позичку (22,000 карб.) видано узявському позичковому товариству, найбільшу довгочерну—дєвєгєнівському (10,000 карб.).

Нарада в справі судоходства. З наказу правління внутрішніх водянних доріг в Київі на 1, 2 й 3 юня призначається нарада для обговорєня всяких справ відносно водняних доріг. Між иним буде розбратись питання про обхідний канал на дєпєровських порогах.

Позичка. Пан київський губернатор повідомив кий. губ. зем. управу, що міністерство внутрішніх справ дозволило київському земству позичати з страхового капіталу 145,000 карб. на свої потреби, 10,000 карб. на касу дрібного кредиту і 50,000 карб. на посередницькі операції при касі кредиту.

Прохання академістів. Підчас літніх канікул багато студентів підшукують собі роботу по всяких приватних і громадських інституціях. Вагач студентів має літню роботу, наприклад, у земстві. Організація кайвських академістів зважато прохачє своїх членів на ці посади. Як нас повідомляють, голова київського союзу академістів розівел прохання в земство і внп., щоб посади отдавали переважно академістам.

Допомога церковно-парафіяльним школам. Київське земство аєгнувало 5000 карб. звенігородському земству для допомоги церковно-парафіяльним школам.

Командіровка. Головне управління землеустроїтва командірує на Київщину інж.-технол. І. П. Жєрнакова для ознайомлення з сєльським огєнєривальним будівництвом.

Київське земство прохачє кий. губ. зем. управу, щоб вона прислала своїх спеціалістів на нараду 24 мая в справі виставки в м. Стеблєві, кайвського повіту.

Про озброєний напад на обухівську

числі і багатьох великоросів, а богданівцята і самі наші домашні ренєгати зрічуться, як зможуть зрозуміти суть „богданівства“. Ця стаття проф. Грушевського була в перекладі уміщена в II кн. „Української Жізна“.

Високу оцінку дає творчості й ідеалам Тараса Шевченка М. Грушевський в статті „Сєдєтє однаннє“ (кн. II). Автор і надає бажачє українським ідеалістичному націоналізму бути вирним заловити великого поєта, який був так далекий від національної виключности й єгоїзма.

Огляда дають загальною досить показну картину зросту культурно-національної праці. Так, М. Євчан в I кн. („Добутки української літератури за 1911 рік“) констатує, що „центр літературного руху почав пересуватис'я на Україну російською (почав раніше, а тепер цей процес певно й закінчився)“. Пальної уваги кожного читача вимагає стаття В. Дорошенка „Український науковий рух в 1911 році“. Тут показано велику працю наших наукових інституцій та окремих людей,—з того читач може бачити, яка потужна сила виробляється з нашої наукової й літературної продукції і... як мало все такі нечисленне наше громадянство знає про українську наукову працю і мало їй допомагає.

Дуже докладний огляд українського життя в 1911 році дає М. Гєхтер (кн. I і III, докінчення в IV-й). Зібрає в одній статті факти дуже імпортують своїм чином і характером і наводять на відряді думки про близьку будучизну. Політичнам подіям присвячено статті Спєстєгєтє „Епілог мароканської справи“ (кн. I), „Справа перська і англійсько-російське вблїжєннє“ (кн. II) і „О кайтаську рєспублїку“ (кн. III). Огляд важнянших подій, зв'язаних з діяльністю сейму дає стаття Л. Цєгєльськєго „По сєєї галїцькєго сєйму“.

Ан. Васильєв.

пощу. Вияснювалось, що вбитий підчас перестрілки на обухівській почті грєбїтель—молодий сєлянїн Назарєнко.

Штраф. Мировой суддя 4 уч. прїговорив прєдсїдєтєля правлїння клуба „Орєль“ Корватє до штрафу на 100 карб. за те, що той допустив в цьому клубі азартну гру в карти.

Догляд за будівлею домів. На останьому засїданнє будівничої комісії в городській управі постановлено побільшити число архїтекторів; тепєр їх буде чотїри.

Кїстїкї. Підчас понижєннєя профїлю вулиць на рєві Рєйтерськєї і Столїпїнськєї знайдєно на глибїні одного аршану багато кїстїкїв; єсть думка, що там колись було кладовище.

Тєлєфон „Свєтїшнї-Тєтєрїє“. По умовї кайвськєї повітєвої земськєї управї в управлїннєм півдєннє-закїдєсї дорєги, будє провєдєно на тєлєграфїях стєпнєх залїанїї дорєги земськї тєлєфон мїж Свєтїшнїєм і Тєтєрєвом. Цю умову послано на затвєржєннє в Пєтєрбург.

Нова залїаня дорєга. Зрєблєно наказ по відокрємлєннєя землі під залїану дорєгу мїж стєнїцєю Алтїанькєю москєвськє-кайтє-воронїжськє дорєги і м. Корєнов, Чернїгїв. губ.

Прїгїд „адмїнїстратївнїх“. Вїдано наказ по півдєннє-закїдїнї дорєві, щоб на стєнїцїх вїдавєли лїготнї і бєсплатнї бїлєтї адмїнїстратївно-сєсьлїннї тїлькє в тому рєві, коли вони будуть матї відповіднї свїдоцтвє від губернськєго начєлєствє.

З Кайтєщїнї. Дєманнє сєлян. Сєлянє с. Рєсєвї, кайвськєго повіту, чїслєм 69 дїш, зєвєлїл начєлєству дєманнє, щоб їхє сєдє було прєтєвєрєно на мїстєчку. Мєтаннє—зєбєпєчїть єврєям, якїх лїчїтьєя в Рєсєві 2030 дїш, нєвєлєтє правє жїттєя в сєлї, бо від нїх сєлянє матьє багато корїстї, сїролєжчї їм зєрєво для прєрєробкї на борошно, дрївнїну і нїшї прєдуктї сєльськєго гєсєдєрствє, а також матьє зарєбїткї бїля єврєйськїх шпїрїємєст. Кєлі ж сєлє не дїєствє мїстєчкєвнїх прав, то всїх єврєї полїція вїсєлєтє, від чєго сєлянє прєтєрпїлєтє вєлїкї убиткї.

Тєварїстєво. В с. Морїанцєх, зєвїгєрєдськєго повіту,—як пишє наш корєспєндєнт,—згєрудуєлєсь тєварїстєво з мїсєчєвнїх сєлян, для купнєлї домашнїї птїцї і яєлї і прєрєпрєдєжчї цього крєму в мїєстє.

Тєварїсєкє ірєанїцїє в сєлї Чернєвїчї, черкєськєго повіту, закїнчїлє мїнєвнїй рїк з чїстїм прїбутокєм у сумї 852 карб. У вєлєснїй кєпїтал одчїслєно 85 карб., у позичковїй фонд 222 карб., на кнїгї й газєтї—10 карб., у дївнєдїл на пєл—75 карб., прємїє на купнєнїй крєм—457 карб., і на пам'ятнїк Шєвчєнкє—3 карб.

Тєлєфон в черкєськєм повітї. Надзєвнєчєнє черкєськє земськє зібраннє ухвалїло прєвєст земськє тєлєфоннєї сїтї. Тєлєфон будє йтї в Кєвєєвє до Черкєс, а Черкєс до Чєгїрїнє і Смїлї, од Смїлї пїдє на Корєувє, Шпєлу та Фундєкїлєву. Цєнтрєлнєно стєнїцєю будє Черкєс. Аєгїновєно на будівлє тєлєфонє 15,000 карб.

Зєлїдї. З сєлє Кєсїлїкї наш корєспєндєнт пишє, що там в останнїй час рєзєвєлєсь чїмєло конєкєрєвїд. Нєдавєно вони вкрєлї трєє конєї і стрїлїєли на урєднїєкє.

З Воїнї. Союзнїкї с. Хєрькєвєцє, острєпільськєго вол., нєвєгрєд-волїньськєго повіту (на Воїнї) надрукуєлї дєносє у „П. Л.“ на волєснєго пїсарє С., зєкєго нєвїзвєстє поєлєком і вєрєгом їстїно-русєкїх і вєзєгєдї лїудєкє нєбєзпєчєно. „Патрїєтї“ зєврєтєлєть увагу начєлєствє на те, що С. „дєлєбує“ вїдєвнєтє на вїборєх до IV Думї. Вони блєгєтємє начєлєствє скїнувїтє з посєлєя „опєсєнєго пєсарє“.

З Подїлє. Сєдовнє. Дєрєвє цївчїтє в цьому рєдї дєжє пїзно чєрєз вєсєннї холода. Вїльшїсть дєрєв зєвсім нє вїдєло, бо прїбїлї морєзє.

Тєварїстєво. Сєлєдєтєсьє акцієнєрє тєварїстєво для будївлї та експлєкєтєтєдї в сєлї Тєтєрїєвїцєх, прєсєкурївськєго повіту, сєхєрнєго зєвудє. Тєкє-жє тєварїстєво склєдєтєсьє для експлєкєтєтєдї сєхєрнєго зєвудє в мїстєчку Рєбнїцє, бєлєтськєго повіту.

В сєлї Бєйбузївцї, бєлєтськєго повіту, сєлянє одкрїлє тєварїсєку крємнїцє.

Зєрєзєлїєсь в мїстєчку Зєгнїткївцї сїнєвнїм тїфєм лїкарє Івнїцькїй та фєрмєл Кєтєбєкє.

Рєслєстє. В Кємєнцї в потєйномє домї рєсєлєстє полїція вїкрїлє нєповнїлїтнїх дївчєт (13 рєкїв).

Зєлїдї. В сєлї Бєхєвнєкєх, вїднїцькєго повіту, зєлїдї обїкєрєлї цєркєву—зєлїдї 218 карб. грєшєй. Нєдавєно зєлїдї хотїлї обїкєрєкєтї цєркєву і в сєлї Лїєвєнцї, та стєрєжє вєдєвнєвїзї і вєго зєлїдї обїлї. Полїція рєзєшукє зєлїдїєв.

З Хєрькївщїнї. Хєрькївськє сєльськє-гєсєдєрєськє тєварїстєво, як вїднєво з вєго зєвдємєннєя, прєдєлєо в мїнєвнїй рєдї нєсєннєя 97,247 п. на 249,232 карб., штучногє гнєкє 319,371 на 135,354 карб., ісєкєтї-фунгїїдїєв 3,469 п. на 15,890 карб., кнїг на 15,564 карб., дрїбнїх мєшїн на 3,459 карб. і рїкнїх прєдуктїв на 38,703 карб. Кєлєнтєра тєварїстєвє пєдєлєє прєвєжєно на Хєрькївщїну (197,9 тис. карб.), потїм—на Куршєн (38,6 тис. карб.), Пєлєвнїщїну (25,5 тис. карб.), Кєтєрїєнєслєвщїну (26,6 тис. карб.), Дєвнїщїну (16,9 тис. карб.), Ворєнїжщїну (15,9 тис. карб.), Кайтєщїну (12,4 тис. карб.) і т. д.

Зєстрєлєннє. З Охтїркї наш корєспєндєнт пишє, що там зєстрєлєннє Ф. Гєрбєч, якїй хотїв дєржєтї єкєстєрєном єкєзємєнє зє кн. гїмнєшїї. Дє

Рїєдвє того рєкє вїн бєв гїмнєшїєном 8 клєсє, та вєго зєлїщїлї за сєвєркє а фрєнцєвом. Зєстрєлєвє вїн чєрє тє, що євзємєннє йшлї нєгєрєлєл. Пїє подїє дєжє єтєрбєвєлє учїв гїмнєшїї.

Київське земство і хлібна торгівля.

Цього літа київське губ. земство має зробити обслуговування хлібною торгівлю Київщини, щоб встановити розміри хлібної продукції за останні 15 літ, як великопанської-поміщицької, так і селянської.

Крім даних про розміри врожаїв збиратимуть відомості про ціни на хліб впродовж тих-же 15 літ, про вивіз хліба за межі губерній в інші губернії і за кордон, а також про кількість хліба, що споживається в самій губернії, як насіння і як мука.

На основі вірбаних відомостей будуть встановлені головні залізнично-дорожні станції, куди привозить хліб з економий і селянських господарств, а також райони притягнення хліба до той чи іншої станції, себ-то до яких станцій з яких місць привозить хліб.

Досліді хлібною торгівлю Київщини мають стати матеріалами при виробленні програми допомоги земством позичково-ощадним і кредитним товариствам, що, як відомо, займаються посередницькими операціями по збуту збіжжя. Земство хоче встановити на яких станціях буде вигідно будувати протії зервозберії, на яких елеваторів.

Задумана київським земством програма допомоги, коли її буде проведена в життя, принесе велику користь як сільському (кооператив), так і нашому селянству, бо тоді можна буде й обійтися без допомоги дрібних посередників, що стоять між хліборобом і споживачем і однімають не одну копійку у хліборобів.

С обісна що до вивозу хліба за кордон, то в головних експортних портах мається на увазі вважувати агентуру, котрі давали-б відомості кооперативам про ціни на хліб в портах безпосередньо.

Роспочата київським земством робота має значно поліпшити добробут і продукційні сили Київщини і принесе мешканцям її значну матеріальну користь, не кажучи вже про те, що підтримає хліборобську кооперацію, яка сама по собі є великою ваги чинником, бо з'єднує і зрїплєє окремих хліборобів.

С. М.

За кордоном.

Анархія в Китаї.

Знов надходять звістки про дуже трівожнє становищє справ в Кїтєї. В прєвнїцїх—анєрхїє, а в дє-якїх з нїх—повнїцїє. Сєрєд мїнїстрїв—сєвєркї, а протї Юєншїнькєї їнтрїгї, якї Сє-І вєдє кампєнїє протї прєзїдєнтє, якї від цього бєзєлєдє упєв дїухом і хєчє вїтїтї в одєстєвку. Сєрєд гєрєчєх прїхїлїнїкїв кїтєйськєї рєспублїкї почєлєсь нєзєлєвєлєннє єврєпєйськїх і рєспублїкєнїх хотїть обємнїтї в прєвєх всїх чужєзємцїв. Дїплємєтї скєржєтєсь, що вони нїчєго нє мєжєтє дєбїтє вїд кїтєйськїх мїнїстрїв. Грєшєвє стєновнїщє Кїтєє дєжє поганє. Звнчєйнїх прїбуткїв нє стєє нєвнє вїплєт чужєзємнїх бєрєгїв. Дєрєжєвнє кєзнє—пєрєжнїє і єтє годї, коли вїськєвнє нє зєплєчєно жєлєвєннє. Сєрєд останьогє бунтї і зєкєлєтї зрєстєлєть з кожнїм днєм.

Змєнєннєя нєсєлєннєя в Фрєнцїї. Тїлькє що оповїстєно в Фрєнцїї стєтїстїчнї дєннї про рух нєсєлєннєя, як і в пєрєдєднї рєкї, знов змєнєннєє. На фрєнцєйськє грємєдєнєствє зєрєблєо гнїтєчє вряжїннє і газєтї вїсєлєвєтєсь прє цє лїхє дєжє сумно. „Тємрє“ пишє: „Тєлї, як в Італї на 10,000 дїш прїрїст 112, в Англїї—115, в Гєрмєнїї—141 і т. д., в Фрєнцїї цїфрє народнєчє мєншє за цїфрє смєртєї. За рїк зарєгїстрєвєно: народїлось 742,114, а померло 776,983, сєбтє померло бїльшє, нїж народїлось на 34,869 дїш. Осєблїво бєгато померло в Нормєндїї і їнш.“

Останні вісти.

(З газет та по телеграфу).

Єврєйськїй унївєрїтєт.

ПЄТЄРБУРГ. Як відомо, поміж євєрєйськїх вїнїлє думкє прєвєзєвєннєя єкєрємогє єврєйськєго унївєрїтєтє, щоб оддїєлєтї єврєвї од хрїстїєннї. Пішлє чуткє, що вєжє рєзрєблєтєсь прєєкт тєкєго унївєрїтєтє.

На лєнськїх копєлєчєх.

ВЄДЄАЄВЄ. Пєрєд прїїєдєм гєн.-губєрнєтєрє адмїнїстрєцїє копєлєчє зєлїє скрїєз прїєбрєтїтї і вєє пєлєгєдїє. Лїкарї вєзєтїтї нє мєжє. Ії вїчїстїєлї, вїбїлїєлї. Прїєбєлїлї прїєдєлєгє. Прїєбєлїлї єднєгє фєльдшєрє. Прїєб

Золотопромислове товариство то-...

В неділю 67 депутатів на чолі з...

На московські свята вийдуть 50...

Соц.-дем. вносять в Думу записку...

В судовій палаті почалась справа...

На загальному зібранні касадійних...

Сенат всі скарги не задовольнив...

В комісії Державної Ради про виділення...

МІКОЛАІВ. На складі члена Думи...

ВАРШАВА. Поліція забороняє...

ЗА КОРДОНОМ. Справа з українським університетом...

Львів. З Відня надійшли відомості...

Всякі звістки. ПЕТЕРБУРГ. З Львова повідомляють...

З Львотика: одбувся мавifestaцiя...

З Відня: на цьому тижні в Відень...

Надійшли відомості, що албанці...

З Брюсселя: незадоволені виборами...

Література, наука, умілість і техніка.

Театр і музика.

— Кулецький сад. Перший симфонічний...

— Гибелі Фауста. Берліоза, двох...

— Ромео і Джульєтта. Виконання було...

— Гибелі Фауста. Берліоза, двох...

— Ромео і Джульєтта. Виконання було...

— Гибелі Фауста. Берліоза, двох...

— Ромео і Джульєтта. Виконання було...

— Гибелі Фауста. Берліоза, двох...

— Ромео і Джульєтта. Виконання було...

— Гибелі Фауста. Берліоза, двох...

— Ромео і Джульєтта. Виконання було...

артистка д-ка Боос. Молода скрипачка...

У четверг, 24 травня, д. Орлов дає...

Український театр. Сьогодні вде...

Гастрої москвського художнього...

ІЧНЯ (на Чернігівщині). Самогубство...

СЕЛО ОЛЕКСЕНЦІ, прилудського повіту...

Згодом, років 30 тому назад, громада...

Указ 9-го ноябра 1906 року на коїв...

До їх приетав де-хто з бідности: одні...

На чолі цього гуртка власників стоїть...

Друга більша частина селян, бажаючи...

Кумедно тільки, що сріблянський волосний...

Справочний одділ. Валерадівні відомості. Сереса, 23-го мая...

Параходи Товариств: Общество Пароходства по Дніпру...

1) По Києво-Катеринославському дві...

2) По Києво-Ржищевському шодня: з Києва...

3) По Києво-Гомельському шодня: з Києва...

4) По Києво-Чернігівському шодня: з Києва...

5) По Києво-Пинському шодня: з Києва...

6) По Києво-Чернобильському шодня: з Києва...

7) По Києво-Могильовському: з Києва...

8) По Могильов-Оршанському шодня: з Могильова...

9) По Гомель-Вітковському шодня: з Гомеля...

Редактор В. Яновський. Видавець В. Чивалекко.

Великий токмак (Таврія). Українські вистави...

Лікарі та Лікарні. Притулок для породіль...

КВАТИРИ. Готель „Україна“ в Києві...

ПРАЦЯ. Готовлять на зв. УЧИТЕЛЯ-ЦІ...

Скінчив курси двоїни, італ. бухг. ШУР. ПОСАДИ...

Приймається передплата на тижнев радикальну, політичну часовись...

ГРОМАДСЬКИЙ ГОЛОС. Виходить що-середі. Передплата на рік...

их в правах власности на цю землю, заше і робив це на підставі земської...

Так провадиться у нас громадські і волосні діла. Та хіба тільки у нас?

Великий токмак (Таврія). Українські вистави. Єдиною, цілком стихійною...

Лікарі та Лікарні. Притулок для породіль. Яку-М. І. Дмитрієвої-Личевської...

Зуб на лі-карні Бр. ТЕТЕЛЬБАУМ, Прорізані 24. Прийм. лікарі-спец. 9 год. р. до 9 г. в. Пломб. 50 х, вивр. зуб. без болю і р. Штучні зуби 1 р.

КВАТИРИ. Готель „Україна“ в Києві в найм кім-нати по міс. і владобу, недорого. Бульв.-Кудр. 34

ПРАЦЯ. Готовлять на зв. УЧИТЕЛЯ-ЦІ. Учили. народи і церк. на К.Д. ЧИН. Тькож РІПЕТИЦІ. Білик. буд. 44, кварт. 5 і Вознес. сп. 14, кв. 7. 5-285-4

Скінчив курси двоїни, італ. бухг. ШУР. ПОСАДИ. Адр.: Київ. Софійська, 5, курс Бобри для Ч. П. 1-288-1

Приймається передплата на тижнев радикальну, політичну часовись

ГРОМАДСЬКИЙ ГОЛОС. Виходить що-середі. Передплата на рік для Російської України 3 карб. на 1/2 року 1 1/2 карб.

Господині! Найкращий для семі Сухий квас Головкинський

СНІП. яка містить в собі статті в справах політичних та громадських; огляди критичні; в поля літератури та мистецтва; фельетони, оповідання, вірші; галерею сучасних діячів; хроніку подій, дописи, ілюстрації то-що.

Виходить раз на тиждень. Умови передплати: на рік 3 руб., пів року 1 р. 75 коп., 3 місяці 1 руб., окреме число 5 коп. За кордон на рік 4 руб., пів-року 2 руб.

Річні передплатники одержать безплатний додаток. Адреса: ХАРЬКІВ, Конторська, 21.

Приймається передплата на 1912 рік на часоп сь „ДІЛО“

Виходить що-дня. Передплата на рік для Російської України 44 корони, на пів року 22 корони; за зміну адреси 50 сотиків.

Адреса редакції: Галичина, Львів, Ринок ч. 10. Oesterreich Lemberg.

Рідний Край. Рік видання 7-й. ЧАСОПИСЬ ЛІТЕРАТУРНА І ГРОМАДСЬКА, З МАЛЮНКАМИ.

Містить: замітки про громадські справи, звістки з життя на Україні й в інших краях, оповідання, пьєси для театру, вірші, відомості господарські, звістки про українські книжки, про театр і инше мистецтво, оповістки.

Малюнки—в часописі: народні постаті, портрети, краєвиди, будинки, виробы, узори. Потн—в часописі: композиції на українські слова, народні пісні.

МОЛОДА УКРАЇНА. Додаток до „Рідного Краю“, єдина українська часопис для дітей, з малюнками. ВИХОДИТЬ 1 РАЗ НА МІСЯЦЬ.

Премія на 1912 рік. „Рідн. Край“ без „Молодого України“—3 руб., на рік і 1 р. 50 коп. на пів-року; з „Мод. Укр.“ 4 р. на рік, і 2 р. на пів-року; річна плата за „Рідний Край“ з „Молодою Україною“ 4 руб.—За границю—річні ціни на 1 рубель дорожче.

„МОЛОДА УКРАЇНА“, без „Рідного Краю“—2 руб. на рік, і 1 р. на пів-року. Ціна за оповістки: 20 коп. за стрічку. Окреме число „Рідного Краю“—12 коп.

Київ, Благовіщенська ул. ч. 101. Видане обидві часописі О. КОСАЧ (О. Пічка).

Друкарня 1-ої Київської Артлі Друкарської Справи, Трохєвятительська 5. Телеф. 1069.

Оповістки.

Слабування дітей. горе матері, але пам'ятайте, що годувальна ді-тей мую „АЛЬПИНА“ краще всього заболо-чув дитину від шлуноку. слабув. Продається в аптеках і аптекарськ. магазинах.

Лікарі та Лікарні. Притулок для породіль. Яку-М. І. Дмитрієвої-Личевської...

Зуб на лі-карні Бр. ТЕТЕЛЬБАУМ, Прорізані 24. Прийм. лікарі-спец. 9 год. р. до 9 г. в. Пломб. 50 х, вивр. зуб. без болю і р. Штучні зуби 1 р.

КВАТИРИ. Готель „Україна“ в Києві в найм кім-нати по міс. і владобу, недорого. Бульв.-Кудр. 34

ПРАЦЯ. Готовлять на зв. УЧИТЕЛЯ-ЦІ. Учили. народи і церк. на К.Д. ЧИН. Тькож РІПЕТИЦІ. Білик. буд. 44, кварт. 5 і Вознес. сп. 14, кв. 7. 5-285-4

Скінчив курси двоїни, італ. бухг. ШУР. ПОСАДИ. Адр.: Київ. Софійська, 5, курс Бобри для Ч. П. 1-288-1

Приймається передплата на тижнев радикальну, політичну часовись

ГРОМАДСЬКИЙ ГОЛОС. Виходить що-середі. Передплата на рік...

Господині! Найкращий для семі Сухий квас Головкинський

СНІП. яка містить в собі статті в справах політичних та громадських; огляди критичні; в поля літератури та мистецтва; фельетони, оповідання, вірші; галерею сучасних діячів; хроніку подій, дописи, ілюстрації то-що.

Виходить раз на тиждень. Умови передплати: на рік 3 руб., пів року 1 р. 75 коп., 3 місяці 1 руб., окреме число 5 коп. За кордон на рік 4 руб., пів-року 2 руб.

Річні передплатники одержать безплатний додаток. Адреса: ХАРЬКІВ, Конторська, 21.

Приймається передплата на 1912 рік на часоп сь „ДІЛО“

Виходить що-дня. Передплата на рік для Російської України 44 корони, на пів року 22 корони; за зміну адреси 50 сотиків.

Адреса редакції: Галичина, Львів, Ринок ч. 10. Oesterreich Lemberg.

Рідний Край. Рік видання 7-й. ЧАСОПИСЬ ЛІТЕРАТУРНА І ГРОМАДСЬКА, З МАЛЮНКАМИ.

Містить: замітки про громадські справи, звістки з життя на Україні й в інших краях, оповідання, пьєси для театру, вірші, відомості господарські, звістки про українські книжки, про театр і инше мистецтво, оповістки.

Малюнки—в часописі: народні постаті, портрети, краєвиди, будинки, виробы, узори. Потн—в часописі: композиції на українські слова, народні пісні.

МОЛОДА УКРАЇНА. Додаток до „Рідного Краю“, єдина українська часопис для дітей, з малюнками. ВИХОДИТЬ 1 РАЗ НА МІСЯЦЬ.

Премія на 1912 рік. „Рідн. Край“ без „Молодого України“—3 руб., на рік і 1 р. 50 коп. на пів-року; з „Мод. Укр.“ 4 р. на рік, і 2 р. на пів-року; річна плата за „Рідний Край“ з „Молодою Україною“ 4 руб.—За границю—річні ціни на 1 рубель дорожче.

„МОЛОДА УКРАЇНА“, без „Рідного Краю“—2 руб. на рік, і 1 р. на пів-року. Ціна за оповістки: 20 коп. за стрічку. Окреме число „Рідного Краю“—12 коп.

Київ, Благовіщенська ул. ч. 101. Видане обидві часописі О. КОСАЧ (О. Пічка).

Друкарня 1-ої Київської Артлі Друкарської Справи, Трохєвятительська 5. Телеф. 1069.

Всякі

7 к. Оселедці 7 к. МОРОДЕВСЬКІ НОВОГО ВЛАНУ, ніжного смаку, малозолні 7 к. штуча. Маг. „ВАСЬНИНА“, Вел. Васильківська 5. 50-221-24

ШКОЛА ШОФЕРІВ. При 1-х С.П.В. Політехнічних курсах. Спб. Б. Ружейная, 6

Прийм на денні й вечірні групи. Чудово упоряджені майстерні й гараж. Початок вчення з новими групами першого числа кожного місяця. Умови прийому вислаються по одерж. 10 к. почт. марк.

ШКОЛА РЕКОМЕНДУЄ ВЧЕНИХ ШОФЕРІВ. 6-290-1

В ЛУБНЯХ. передплатувати Раду і купувати окремими № можна у місковій Мелешовського

По кращих україн книг рнях Київ є новина: „Думи-квіти“

з творів Івківа. МНУШКО. Ціна за книжку 20 коп. „Україн. книгарня“, „Час“ та инш. 3-291-1

Приймається передплата на тижнев радикальну, політичну часовись

ГРОМАДСЬКИЙ ГОЛОС. Виходить що-середі. Передплата на рік...

Господині! Найкращий для семі Сухий квас Головкинський

СНІП. яка містить в собі статті в справах політичних та громадських; огляди критичні; в поля літератури та мистецтва; фельетони, оповідання, вірші; галерею сучасних діячів; хроніку подій, дописи, ілюстрації то-що.

Виходить раз на тиждень. Умови передплати: на рік 3 руб., пів року 1 р. 75 коп., 3 місяці 1 руб., окреме число 5 коп. За кордон на рік 4 руб., пів-року 2 руб.

Річні передплатники одержать безплатний додаток. Адреса: ХАРЬКІВ, Конторська, 21.

Приймається передплата на 1912 рік на часоп сь „ДІЛО“

Виходить що-дня. Передплата на рік для Російської України 44 корони, на пів року 22 корони; за зміну адреси 50 сотиків.

Адреса редакції: Галичина, Львів, Ринок ч. 10. Oesterreich Lemberg.

Рідний Край. Рік видання 7-й. ЧАСОПИСЬ ЛІТЕРАТУРНА І ГРОМАДСЬКА, З МАЛЮНКАМИ.

Містить: замітки про громадські справи, звістки з життя на Україні й в інших краях, оповідання, пьєси для театру, вірші, відомості господарські, звістки про українські книжки, про театр і инше мистецтво, оповістки.

Малюнки—в часописі: народні постаті, портрети, краєвиди, будинки, виробы, узори. Потн—в часописі: композиції на українські слова, народні пісні.

МОЛОДА УКРАЇНА. Додаток до „Рідного Краю“, єдина українська часопис для дітей, з малюнками. ВИХОДИТЬ 1 РАЗ НА МІСЯЦЬ.

Премія на 1912 рік. „Рідн. Край“ без „Молодого України“—3 руб., на рік і 1 р. 50 коп. на пів-року; з „Мод. Укр.“ 4 р. на рік, і 2 р. на пів-року; річна плата за „Рідний Край“ з „Молодою Україною“ 4 руб.—За границю—річні ціни на 1 рубель дорожче.

„МОЛОДА УКРАЇНА“, без „Рідного Краю“—2 руб. на рік, і 1 р. на пів-року. Ціна за оповістки: 20 коп. за стрічку. Окреме число „Рідного Краю“—12 коп.

Київ, Благовіщенська ул. ч. 101. Видане обидві часописі О. КОСАЧ (О. Пічка).

Друкарня 1-ої Київської Артлі Друкарської Справи, Трохєвятительська 5. Телеф. 1069.